číslo ve spisu: ……

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Mireia Ryšková

Autor/autorka práce: František Zloch
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce: Role Marie Magdaleny ve dvacáté kapitole evangelia podle Jana
Vedoucí práce: Jaroslav Brož
Rozsah práce: 123 594 znaků, 63 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐

C. Celkový přínos práce
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.

	ano	Ne
Práce je kompilační prací	☒	☐
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒
Práce přináší nové poznatky	☐	☒
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Protože jsem se sama v jedné studii zabývala perikopou Jan 20,11-18, tak jsem byla velmi zvědavá na pojetí autorovo. František Zloch se zabývá tématem šíře, a to v kontextu celé 20. kapitoly Janova evangelia. Po úvodu se práce zabývá strukturou 20. kapitoly, pak následuje kapitola Jazykové prostředky s podkapitolami Tradice a úprava, Forma a žánr a Poznámky k Jan 20,1-18, čemuž příliš nerozumím. V první podkapitole má zřejmě jít o prameny a tradice, které lze v textu rozeznat, a jejich zpracování autorem, v druhé o literární žánr/y a ve třetí o použitý jazykový materiál (název Poznámky je zřejmě inspirován Moloneyovým komentářem z edice Sacra pagina). Autor zřejmě příliš nepracoval s řeckým textem, poznámky k textu (tedy použitý jazykový materiál) jsou poměrně dost závislé právě na Moloneyově komentáři. Třetí kapitola je věnována výkladu textu, tedy podle názvu kapitoly „výkladu vybraných odstavců“ (proč vybraných odstavců, když jde o výklad celé pasáže 20,1-18?). Čtvrtá kapitola je věnována jednotlivým aktérům celé pasáže a vývoji jejich víry. Na ni pak navazuje závěrečné shrnutí.
Práce je napsána srozumitelně, občas se některé informace opakují a dospívá dle mého vcelku k relevantním závěrům. V práci zůstalo relativně dost formálních jazykových nedostatků, což se týká především interpunkce před spojkou ale (viz s. 29, 31, 32, 35, 37), vložených nebo vedlejších vět (viz s. 21, 30, 35, 37, 39, 40, někde i několik případů na jedné straně) vět a shody podmětu s přísudkem v případě žen, které mají ve většině případů nesprávné příčestí typu „ženy přišli“ (možná má autor slovenské školy, nevím – viz např. s. 15, 19, 51). Pokud jde o poznámkový aparát, tak autor na s. 15 používá dvě čísla k jednomu sdělení v textu (23 a 24), což samozřejmě takto nelze. Daly by se jmenovat i další drobnosti. To sice text hyzdí, ale nebrání jeho srozumitelnosti. Nicméně v textu se vyskytují i formulace a tvrzení, kterým není dost dobře rozumět. Na s. 33-34 rozvíjí autor teorii o souvislosti s Písní písní v zásadě na pozadí toho, že jde o setkání v zahradě. Není mi příliš jasné, oč víc své srovnání (kromě toho, že je převzato z literatury) autor opírá. Nemyslím si, že by v pozadí byla nějaká svatební tematika. Dále jak dospěl autor k názoru, že mē haptou se má doslova překládat „přestaň se mě dotýkat“, a navíc, že si Marie chce uzurpovat Ježíše pro sebe na rozdíl od učedníka Tomáše (s. 57)? Na s. 37 mluví autor, že Židé v některých případech řecké modlitby oslovovali Boha „Otče“ nebo „můj Otče“ – jakou modlitbu autor míní? Tohle oslovení existovalo v aramejštině i hebrejštině. Už vůbec nerozumím v dané souvislosti větě, která následuje. „V případě Janova evangelia, kde je vztah Ježíše k Bohu jako Syna odlišen od vztahu křesťanů jakožto dětí, není řeč o Bohu jako Otci zcela výlučná.“ Na s. 39 by bylo na místě mluvit o týchž postavách (stejné postavy je sice hovorové, ale nesprávné). Na s. 45 je zjednodušující a zavádějící interpretace: „Ježíš jí však dává najevo, že nelze obnovit dřívější vztah kvůli jeho slibu danému učedníkům, který ještě nedovršil. Co se tím chce říci, v čem to má oporu? Moloney to na s. 545 interpretuje jinak – autor jeho interpretaci notně zkrátil. Bylo by také užitečné si všimnout, že evangelista vůbec nemluví o nějakém gestu Marie Magdalské, že by chtěla Ježíše obejmout nebo něco jiného, nýbrž pouze že Ježíš ji „varuje“, aby se ho nedotýkala, aby ho nezadržovala. Autor se nechal unést komentáři, aniž o textu sám přemýšlel. Pokud jde o otázku (s. 46), proč si evangelista zvolil právě Marii Magdalskou, autor práce málo reflektuje důležitost této postavy jako ženy v rámci prvotní církve a janovských obcí, jak o tom svědčí i navazující apokryfní evangelia (Mariino a Filipovo). Bylo by na místě je alespoň okrajově zmínit, protože to právě v chápání postavy Marie z Magdaly hraje poměrně důležitou roli. Na okraj bych ráda podotkla, že nejde o popis dějinné události, jak to autor občas vykládá, nýbrž o symbolický příběh, jak je to u autora evangelia obvyklé. Myslím také, že autor srovnání Marie s milovaným učedníkem jednoznačně posunuje ve prospěch milovaného učedníka (s. 57-58). Obě postavy totiž reprezentují primát lásky. Protiklad, když už, je mezi Petrem a učedníkem, kterého Ježíš miloval. I k tomu by se dala najít další relevantní literatura (např. tuším G. Lohfink). Petr jako představitel „úřadu“ a milovaný učedník jako představitel charismatu (lásky). To by se autor musel víc zajímat o historické pozadí tzv. janovských obcí (viz např. práce Klauckovy). Autor má nicméně pravdu v tom, že jde o příklad zrání ve víře a že Marie z Magdaly je prototypem učedníka/nice.
V literatuře, která je na diplomovou práci poměrně chudá, autor opomněl uvést komentář Roskovcův, na nějž se mnohde odvolává a občas téměř doslova přejímá.
Autorovi nelze upřít snahu o poctivé zpracování zvoleného tématu, což vedlo i k v zásadě k relevantním závěrům, a proto přes výhrady různého typu doporučuji práci k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

V textu se dvakrát mluví o tom, že se Maria obrátila - Moloney odmítá symbolickou interpretaci. Je možný jiný výklad?

Doporučení práce k obhajobě	**doporučuji**

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 6. 1. 2025 Podpis: